Prečišćeni tekst Zakona o poštanskim uslugama obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 055/16 od 17.08.2016),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 055/18 od 01.08.2018),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane odredbe o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Crne Gore", br. 084/24 od 06.09.2024),
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 031/26 od 06.03.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O POŠTANSKIM USLUGAMA

("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018, 084/24 od 06.09.2024, 031/26 od 06.03.2026)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja univerzalne i drugih poštanskih usluga, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje poštanskih usluga.

Načela

Član 2

Načela na kojima se zasniva uređivanje odnosa u oblasti poštanskih usluga su:

1) obavljanje poštanskih usluga u skladu sa domaćim i međunarodnim standardima i popisima;
2) obezbjeđivanje univerzalne poštanske usluge propisanog kvaliteta po pristupačnim cijenama za sve korisnike na teritoriji Crne Gore;
3) podsticanje konkurencije u oblasti poštanske djelatnosti;
4) ravnopravnost i nediskriminacija korisnika poštanskih usluga;
5) ravnopravnost i nediskriminacija operatora poštanskih usluga;
6) transparentnost u pružanju univerzalne poštanske usluge;
7) obezbjeđenje razvoja poštanske djelatnosti;
8) podsticanje ekonomičnosti i efikasnosti u oblasti poštanske djelatnosti;
9) obezbjeđivanje kvaliteta i primjena standarda u obavljanju poštanskih usluga, kao i nepovredivost, sigurnost i tajnost poštanskih pošiljaka;
10) omogućavanje ravnopravnog pristupa poštanskoj mreži i poštanskim uslugama;
11) zaštita interesa korisnika poštanskih usluga;
12) održivost univerzalne poštanske usluge.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

1) adresa je skup oznaka na poštanskoj pošiljci koje označavaju primaoce i mjesto uručenja pošiljke;
2) adresni kod je niz karaktera koji jednoznačno određuje adresu primaoca i koji je jedinstven za teritoriju Crne Gore;
3) akti Svjetskog poštanskog saveza su međunarodni ugovori i propisi koje donose tijela Svjetskog poštanskog saveza koji se primjenjuju na poštanske usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju;

4) direktna pošta je korespondencija koja se sastoji od reklamnog, marketinškog ili propagandnog materijala istovjetnog sadržaja, izuzev naziva primaoca, adrese i drugih kriterijuma za identifikaciju, kao i drugih modifikacija koje ne mijenjaju samu prirodu poruke, koja se šalje velikom broju primalaca u najmanjoj količini od 100 primjeraka (računi, fakture, finansijski izvodi i druga saopštenja koja nijesu sa identičnim sadržajem nijesu direktna pošta);

4a) automat je sredstvo poštanske mreže koje služi za automatizovani prijem i uručenje poštanskih pošiljki, kao što su paketomati i drugi slični samouslužni uređaji;

5) ekspres usluga je usluga dodatne vrijednosti kojom se garantuje i obezbjeđuje najkraći rok prenosa pošiljki u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju;

6) elektronska usluga je usluga koja obuhvata prijem, sortiranje, prenos i uručenje elektronskim putem elektronski sertifikovanih pošiljki;

6a) ER-pismo je preporučena pošiljka sa povratnicom koja korisnicima omogućava slanje i prijem preporučene pošte elektronskim putem i obezbjeđuje pošiljaocu potvrdu i pravno valjan dokaz da je dokument poslat, dostavljen do primaoca i da je primalac otvorio poruku, odnosno dokument;

7) hibridna pošta je usluga kojom poštanski operator prima od korisnika podatke za pisma u elektronskoj formi i tako primljene podatke sortira, priprema za štampanje, štampa i kovertira u obliku pošiljke koja se dostavlja primaocu;

8) novčane poštanske usluge su domaće i međunarodne žiralne usluge, novčane doznake i čekovne usluge, kao i sve druge slične usluge čiji je predmet novac, odnosno usluge čiji je predmet isplata ili prenos novca radi isplate, u skladu sa propisima Svjetskog poštanskog saveza;

9) jedinica poštanske mreže (pošta) je dio poštanske mreže u kojoj se obavljaju poštanske usluge;

10) korisnik poštanske usluge je svako fizičko ili pravno lice koje koristi usluge kao pošiljalac ili primalac;

11) kućni sandučić je sredstvo poštanske mreže za uručenje poštanskih pošiljki;

12) kurirska usluga je usluga dodatne vrijednosti koja podrazumijeva preuzimanje, prenos i uručenje pošiljke od pošiljaoca do primaoca, bez usmjeravanja, na način da isto lice poštanskog operatora obavlja sve radnje;

13) neadresirana pošiljka je prepiska koja se sastoji od reklamnog, marketinškog ili propagandnog materijala istovjetnog sadržaja, koja se šalje velikom broju primalaca bez oznake adresa;

14) paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i/ili druge predmete;

15) pismonosna pošiljka je poštanska pošiljka koja obuhvata korespondenciju, štampane stvari, robu i druge predmete;

16) poštanska usluga je usluga koja se odnosi na prijem, preradu, prenos i uručenje poštanskih pošiljaka u skladu sa propisima;

17) poštanska mreža je skup pristupnih tačaka koje su međusobno povezane u jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu, radi pružanja univerzalne poštanske usluge;

18) pošiljka najbrže kategorije je pošiljka kod koje univerzalni operator poštanskih usluga nudi najbrži postupak u usmjeravanju i prenosu u odnosu na ostale pošiljke, a u slučaju da operator ima samo jedan način postupanja, taj se način smatra najbržim;

19) pošiljalac je fizičko ili pravno lice koje šalje poštansku pošiljku i koji ostvaruje prava i obaveze po osnovu pošiljke do uručenja primaocu;

20) poštanski operator je davalac poštanskih usluga koji je registrovan za obavljanje poštanskih usluga i ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom;

21) poštanska pošiljka je pošiljka adresirana u konačnom obliku, koju prenosi i uručuje poštanski operator;

22) poštanski sandučić je sredstvo poštanske mreže za prijem neregistrovanih poštanskih pošiljaka;

23) prijem je postupak preuzimanja poštanske pošiljke od strane poštanskog operatora;

24) preporučena poštanska pošiljka je registrovana poštanska pošiljka za koju se pošiljaocu izdaje potvrda o prijemu i uručuje se primaocu uz potpis;

25) primalac je pravno ili fizičko lice na koje je poštanska pošiljka adresirana i kome se poštanska pošiljka uručuje;

26) pristupne tačke poštanske mreže su fizički objekti ili oprema, uključujući poštanske sandučiće i automate na javnim površinama ili u prostorijama poštanskog operatora, gdje korisnici poštanskih usluga mogu predati poštanske pošiljke;

27) registrovana poštanska pošiljka je pošiljka o kojoj poštanski operator vodi posebnu evidenciju i izdaje potvrdu o njenom prijemu i koja može biti sa povratnicom;

28) sekogram je otvorena poštanska pošiljka čija je sadržina prilagođena i namijenjena slijepim ili slabovidim licima;

29) sudsko pismo je registrovana poštanska pošiljka upućena od suda ili organa uprave u propisanom omotu, čiji je sastavni dio povratnica;

30) univerzalni poštanski operator je davalac poštanskih usluga sa obavezom pružanja univerzalne poštanske usluge;

31) uputnica je registrovana poštanska pošiljka za prenos novčanih sredstava, koji se prenosi poštanskom mrežom ili elektronskim putem i služi kao osnov za isplatu novčanog iznosa koji je pošiljalac uplatio za primaoca;

32) usmjeravanje poštanskih pošiljaka je postupak u kojem se primljene pošiljke grupišu prema adresi primaoca radi daljeg prenosa;

33) uručenje poštanske pošiljke je postupak predaje poštanske pošiljke primaocu na naznačenoj adresi ili u poslovnim prostorijama pošte ili na drugom mjestu koje pošiljalac, odnosno primalac zahtijeva;

34) vrijednosna poštanska pošiljka je registrovana poštanska pošiljka, osigurana za slučaj gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja pošiljke, do vrijednosti koju je naveo pošiljalac;

35) zbirni sandučić je sredstvo poštanske mreže koje se koristi za uručenje i preuzimanje poštanskih pošiljaka od korisnika koji su udaljeni od naseljenih mjesta.

II. POŠTANSKE USLUGE

1. Vrste poštanskih usluga

Član 4

Poštanske usluge mogu biti univerzalne i komercijalne.

Poštanske usluge iz stava 1 ovog člana, po pravilu, se obavljaju na osnovu ugovora o pristupu, ili posebnog ugovora.

Javni interes

Član 5

Univerzalna poštanska usluga je usluga od javnog interesa za Crnu Goru.

Univerzalnu poštansku uslugu obavlja pravno lice na osnovu posebne licence u skladu sa ovima zakonom (u daljem tekstu: univerzalni poštanski operator).

Univerzalni poštanski operator jedini je ovlašćen da koristi naziv "Pošta".

Nezavisni regulatorni organ za oblast poštanskih usluga je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom.

Univerzalna poštanska usluga

Član 6

Univerzalna poštanska usluga je poštanska usluga propisanog kvaliteta i standarda, koja se obavlja u kontinuitetu, bez diskriminacije, pod jednakim uslovima i po pristupačnoj cijeni za sve korisnike u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju.

Univerzalna poštanska usluga obuhvata prijem, sortiranje, prenos i uručenje:

1) pismonosnih pošiljaka mase do 2 kg;

2) paketa mase do 10 kg;

3) sekograma mase do 7 kg bez naplate;

4) registrovanih (preporučenih i vrijednosnih) poštanskih pošiljki;

5) sudskih pisama i pisama u upravnom postupku, u fizičkom i digitalnom obliku, odnosno putem ER-pisma.

Pored usluga iz stava 2 ovog člana, univerzalna poštanska usluga je i ER pismo, kao elektronski oblik preporučenog pisma sa povratnicom.

Dostavu pismena (računi, izvještaji banaka, akti državnih organa, sudova i drugih institucija i organizacija) propisanu posebnim zakonima, u elektronskom obliku moguće je vršiti samo putem ER pisma, kao preporučenom pošiljkom sa povratnicom poslate elektronskim putem.

Univerzalna poštanska usluga obuhvata i uručenje paketa mase do 20 kg u međunarodnom dolaznom poštanskom saobraćaju.

Principi univerzalne poštanske usluge

Član 7

Univerzalna poštanska usluga mora biti:

- dostupna svim korisnicima poštanskih usluga na čitavoj teritoriji;
- ponuđena u identičnom obliku svim korisnicima koji ispunjavaju iste ili slične uslove;
- dostupna bez diskriminacije (koja potiče iz političkih, religioznih i ideoloških razloga);
- stalna, osim u slučaju više sile;
- unaprjeđivana u skladu sa tehničkim, ekonomskim i socijalnim okruženjem i potrebama korisnika usluga.

Obaveznost univerzalne poštanske usluge

Član 8

Univerzalni poštanski operator dužan je da obezbijedi univerzalnu poštansku uslugu svim korisnicima, svakim radnim danom, najmanje pet dana sedmično, uz minimalno:

- jednu predaju poštanske pošiljke;
- jedno uručenje poštanske pošiljke, osim u posebnim okolnostima i geografskim uslovima, uz izuzeće do 10% stanovništva na ruralnim i slabo naseljenim geografskim područjima, kad se omogućava najmanje jedna dostava nedjeljno ili postavljanje zbirnih sandučića na zajedničkim lokacijama, po modelu gustine pristupnih tačaka.

Na osnovu kriterijuma iz stava 1 ovog člana, Agencija može odrediti drugačije obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Član 9

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Komercijalna poštanska usluga

Član 10

Komercijalna poštanska usluga obuhvata sve poštanske usluge, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju, koje ne pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi.

Komercijalne poštanske usluge iz stava 1 ovog člana obuhvataju prenos i uručenje paketa mase preko deset kilograma, kurirske poštanske usluge, ekspres usluge, poštansku uputnicu, usluge elektronskih saopštenja, hibridne pošte i druge usluge.

Poštanski operator obavlja i poštansko-finansijske usluge u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza.

Komercijalnu poštansku uslugu iz stava 1 ovog člana mogu obavljati fizička ili pravna lica koja su registrovana za obavljanje te djelatnosti u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) i ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Usluge dodatne vrijednosti

Član 11

Usluge dodatne vrijednosti su komercijalne usluge koje se po zahtjevu korisnika pridružuju osnovnoj komercijalnoj usluzi, a odnose se na kvalitet, vrijeme i mjesto prijema, i na brzinu prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka.

Dodatna vrijednost iz stava 1 ovog člana može da bude:

1) usluga sa mogućnošću praćenja toka prenosa i uručenja poštanske pošiljke putem interneta ili na drugi odgovarajući način;
2) usluga sa mogućnošću direktne komunikacije sa pružaocem poštanskih usluga, radi davanja dodatnih uputstava u vezi sa uručenjem poštanske pošiljke;
3) pošiljka sa ugovorenim vremenom uručenja;
4) pošiljka koje se uručuju lično uz potpis primaoca; i

5) druge usluge koje se odnose na posebne zahtjeve korisnika.

Dopunska poštanska usluga

Član 12

Dopunske poštanske usluge su usluge koje sadrže poseban način postupanja tokom prijema, usmjeravanja, prenosa i uručenja pošiljki, a mogu se odnositi i na univerzalne i na komercijalne poštanske usluge.

Dopunske poštanske usluge mogu se vršiti po zahtjevu pošiljaoca, primaoca, ili po službenoj dužnosti.

Zahtjev za vršenje dopunske usluge može se postaviti u bilo kom momentu prenosa pošiljke ili kada se steknu odgovarajući uslovi.

2. Cijene poštanskih usluga

Načela

Član 13

Cijene poštanskih usluga naplaćuju se prema cjenovniku poštanskih usluga.

Poštanski operator dužan je da cjenovnik iz stava 1 ovog člana, objavi na svojoj internet stranici, prije početka njegove primjene i istakne sažetak cjenovnika na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i cjenovnik poštanskih usluga da na uvid na zahtjev korisnika.

Poštanski operator dužan je da cjenovnik poštanskih usluga dostavi Agenciji u skladu sa čl. 15 i 18 ovog zakona.

Agencija na svojoj internet stranici vrši povezivanje sa internet stranicama cjenovnika usluga poštanskih operatora.

Način i uslovi plaćanja uređuju se opštim uslovima poštanskog operatora.

Ograničenja

Član 14

Cijene poštanskih usluga ne smiju:

1) sadržati dodatne iznose zbog značajne tržišne snage poštanskog operatora na tržištu poštanskih usluga;

2) se određivati ispod cijene koštanja sa namjerom preuzimanja ili zadržavanja značajne tržišne snage na tržištu poštanskih usluga.

Cijena univerzalne poštanske usluge i saglasnost Agencije na cijene

Član 15

Cijena univerzalne poštanske usluge mora biti:

1) ista za sve korisnike na cijelom području na kojoj univerzalni poštanski operator pruža usluge;

2) pristupačna, zasnovana na realnim troškovima i podsticajna za efikasno obavljanje univerzalnih poštanskih usluga;

3) besplatna za pojedine vrste usluga koje koriste lica sa oštećenim ili djelimično oštećenim vidom;

4) transparentna;

5) određena na način da pojedinim korisnicima usluga ne daje prednost u odnosu na druge korisnike usluga pod istim ili sličnim uslovima.

Cijene univerzalne poštanske usluge utvrđuje poštanski operator po kriterijumima koje utvrdi Agencija.

Na cijene univerzalne poštanske usluge iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Agencija, najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja.

Agencija može u cjelosti ili djelimično da izmijeni cjenovnik univerzalne poštanske usluge, prije ili nakon njegovog objavljivanja, ako cijene nijesu utvrđene u skladu sa ovim zakonom.

Komercijalni popusti

Član 16

Odredba člana 15 ovog zakona ne isključuje pravo davaoca univerzalne poštanske usluge da odobrava popuste korisnicima poštanskih usluga koji šalju veći broj pošiljaka, uz uslov da je takav popust određen uvažavajući stvarne troškove, predviđene cjenovnikom univerzalnih poštanskih usluga i da se primjenjuju na sve korisnike poštanskih usluga koji šalju pošiljke pod istim ili sličnim uslovima, uz poštovanje načela transparentnosti i nediskriminacije.

Popusti iz stava 1 ovog člana ne uračunavaju se u neto trošak univerzalnog poštanskog operatora.

Član 17

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Cijene komercijalnih usluga

Član 18

Cijene komercijalnih poštanskih usluga određuje poštanski operator, koje moraju biti iste za sve korisnike koji koriste usluge pod istim ili sličnim uslovima.

Cijene komercijalnih poštanskih usluga se dostavljaju Agenciji, najkasnije osam dana prije početka njihove primjene.

Plaćanje poštanskih usluga

Član 19

Poštanske usluge se, po pravilu, plaćaju unaprijed prema cjenovniku poštanskog operatora.

Korisnik poštanskih usluga obavezan je, kada je to određeno posebnim propisom, da pored cijene iz stava 1 ovog člana plati i iznos određen tim propisom.

Sekogrami su oslobođeni plaćanja poštarine, osim u slučaju avionskog prenosa.

Univerzalni poštanski operator je obavezan prenijeti poštanske pošiljke i kada univerzalna poštanska usluga nije plaćena ili je nedovoljno plaćena, ako je naznačena adresa pošiljaoca, pod uslovima utvrđenim zakonom.

Oznaka plaćanja

Član 20

Plaćanje poštanskih usluga se označava na poštanskoj pošiljci na jedan od sljedećih načina:

1) važećim poštanskim markama u papirnoj ili elektronskoj formi;

2) otiskom mašine za frankiranje;

3) otiskom elektronskog žiga;

4) oznakom da je poštarina plaćena u skladu sa odredbama ugovora između poštanskih operatora i korisnika.

3. Obavljanje poštanskih usluga

Član 21

Poštanske usluge se obavljaju u skladu sa ovim zakonom, opštim uslovima poštanskih operatora i aktima Svjetskog poštanskog saveza.

Bliži uslovi i način obavljanja poštanskih usluga, kriterijumi za obavljanje poštanskih usluga, kriterijumi za organizaciju poštanskih usluga u posebnim okolnostima i posebnim geografskim uslovima, rokovi za prenos i uručenje poštanskih pošiljaka, dimenzije i način pakovanja poštanskih pošiljaka, kao i gustina pristupnih tačaka poštanske mreže univerzalnog poštanskog operatora, način postupanja sa poštanskim pošiljkama koje je zabranjeno slati jer sadrže zabranjene materije i predmete, način otvaranja i pregledanja poštanskih pošiljki i postupanje sa neuručivim poštanskim pošiljkama, utvrđuju se podzakonskim aktom organa državne uprave nadležnog za poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Opšti uslovi

Član 22

Opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga utvrđuju se uslovi i način obavljanja univerzalnih i komercijalnih, poštanskih usluga poštanskog operatora.

Opšti uslovi iz stava 1 ovog člana ne smiju biti u suprotnosti sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Poštanski operatori dužni su da utvrde opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga iz stava 1 ovog člana, koji naročito sadrže:

1) naziv, sjedište, internet stranicu, kontakt telefon i e-mail poštanskog operatora,

2) vrstu, način i uslove obavljanja poštanskih usluga,

3) teritoriju na kojoj će obavljati poštanske usluge,

4) rokove za uručenje poštanskih pošiljaka,

5) dopunske poštanske usluge u vezi sa pošiljkama,

6) postupanje sa neuručivim pošiljkama, otvaranje i prepakivanje pošiljki,

7) način plaćanja poštanskih usluga,

8) rokove čuvanja dokumentacije o pošiljkama, prigovora i potraživanje pošiljki,

9) odgovornost poštanskog operatora i naknadu štete korisnicima poštanskih usluga,

10) postupak podnošenja i rješavanje prigovora korisnika poštanskih usluga.

Saglasnost Agencije

Član 23

Na opšte uslove univerzalnog poštanskog operatora i poštanskog operatora koji obavlja dio usluga iz oblasti univerzalne poštanske usluge saglasnost daje Agencija.

Agencija može naložiti poštanskim operatorima izmjenu opštih uslova, radi zaštite korisnika poštanskih usluga ili obezbjeđenja zaštite konkurencije, kao i u drugim slučajevima, ako nijesu u skladu sa ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Agencija daje saglasnost na opšte uslove iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od 45 dana od dana njihovog dostavljanja.

Na opšte uslove komercijalnih poštanskih operatora nije potrebna saglasnost Agencije.

Objavljivanje opštih uslova

Član 24

Univerzalni poštanski operator i poštanski operatori koji obavljaju dio usluga iz oblasti univerzalne poštanske usluge mogu, posebno da utvrde opšte uslove kojim se uređuje obavljanje univerzalne poštanske usluge, i opšte uslove kojima se uređuje obavljanje komercijalnih poštanskih usluga.

Opšti uslovi univerzalnog poštanskog operatora objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", a opšti uslovi drugih poštanskih operatora ističu se na vidnom mjestu u poslovnim prostorijama i na internet stranici poštanskog operatora, najmanje osam dana prije početka njihove primjene.

Opšti uslovi svih poštanskih operatora objavljuju se na internet stranici Agencije.

Ugovor o pristupu

Član 25

Poštanske usluge se obavljaju na osnovu ugovora o pristupu.

Ugovor o pristupu je ugovor bez pisanog oblika kojim se uređuju međusobna prava i obaveze pošiljaoca i poštanskog operatora.

Ugovorom o pristupu poštanski operator se obavezuje da će izvršiti poštansku uslugu u skladu sa ovim zakonom i opštim uslovima operatora.

U obavljanju i korišćenju poštanskih usluga poštanski operatori i korisnici poštanskih usluga odnose zasnivaju na načelima savjesnosti i poštenja.

Prava i obaveze korisnika

Član 26

Korisnik poštanskih usluga ima pravo da odabere onu vrstu poštanske usluge koja odgovara sadržini i stvarnoj vrijednosti sadržaja poštanske pošiljke i značaju za korisnika.

Korisnik poštanske usluge je odgovoran za pravilno pakovanje sadržaja i zatvaranje poštanske pošiljke koje mora da odgovara vrsti, obliku, masi i vrijednosti predmeta u pošiljci i odgovoran je za štetu koju pošiljka, zbog svog sadržaja ili neodgovarajućeg pakovanja, nanese drugim pošiljkama ili sredstvima poštanskog operatora.

Korisnik poštanskih usluga je dužan da na pošiljci označi stvarnu vrijednost sadržaja pošiljke.

Punomoćje

Član 27

Korisnik poštanskih usluga može da koristi poštanske usluge preko punomoćnika u skladu sa opštim propisima o punomoćju.

Punomoćje se može izdati za uručenje svih pošiljaka ili za pojedinačnu pošiljku.

Punomoćje ovjereno od nadležnih organa važi za vrijeme koje je u njemu označeno, a punomoćje koje je evidentirano kod poštanskog operatora važi samo za usluge tog operatora i to za vrijeme koje je u njemu naznačeno, ali ne duže od godinu dana.

Kućni sandučići

Član 28

Vlasnik stana, porodične stambene zgrade ili poslovnog objekta mora na ulazu u objekat, dvorište ili na drugi način obezbijediti postavljanje i održavanje kućnog sandučića.

Kućni sandučić mora biti označen imenom i prezimenom vlasnika, odnosno korisnika objekta, kao i brojem stana, porodične stambene zgrade ili poslovnog objekta, u skladu sa posebnim propisima.

Upozorenje operatora

Član 29

Kućni sandučić mora biti postavljen tako da omogući pristupačnost, sigurnost pošiljki, sigurnu dostavu i obezbijedi tajnost poštanskih pošiljki.

Univerzalni poštanski operator može pisano upozoriti vlasnika objekata iz člana 28 ovog zakona ako ne postavi i ne održava kućni sandučić i odrediti mu rok za otklanjanje propusta.

Univerzalni poštanski operator nije obavezan uručivati poštanske pošiljke u slučaju nepostupanja vlasnika iz stava 2 ovog člana.

Nepostupanje po upozorenju operatora

Član 30

U slučaju da i pored upozorenja iz člana 29 ovog zakona, vlasnik stana, porodične stambene zgrade ili poslovnog objekta ne postavi kućni sandučić, poštanski operator obaviještava nadležnog inspektora.

Poštanski sandučići

Član 31

Univerzalni poštanski operator postavlja i održava poštanske sandučiće na javnim površinama i saobraćajnicama, u skladu sa posebnim propisima, na osnovu odobrenja nadležnog organa.

Za postavljanje poštanskih sandučića na javnoj površini na zemljištu ili objektu u svojini Crne Gore ili lokalne samouprave, poštanski operator oslobođen je plaćanja naknade i takse za korišćenje te površine.

Bezbjedno digitalno poštansko sanduče (u daljem tekstu: e-postSanduče) je sistem za bezbjedno i sigurno elektronsko slanje i primanje ER pismena pod propisanim tehničkim i bezbjednosnim uslovima.

Putem e-postSandučeta šalju se i primaju pismena koja upućuju: služba Predsjednika Crne Gore, Skupštine Crne Gore, Vlade Crne Gore, Ustavnog suda Crne Gore, sudovi, državna tužilaštva, državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, ustanove, privredna društva čiji je osnivač država, drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Fond rada i drugi organi, regulatorna i nezavisna tijela.

Putem e-postSandučeta šalju se i primaju pismena koja sadrže lične informacije, kao što su pismena banaka, računi telekomunikacionih operatera, računi za utrošenu električnu energiju, vodu, čistoću i ostali računi, pismena advokata, javnih izvršitelja i notara.

Pored lica iz st. 4 i 5 ovog člana, koja su prilikom slanja pismena elektronskim putem dužna da koriste e-postSanduče, fizička i druga pravna lica mogu za slanje svojih pismena koristiti e-postSanduče kada se za ovu vrstu slanja pismena elektronskim putem opredijele.

Zbirni sandučići

Član 32

Korisnicima poštanskih usluga koji su udaljeni od naseljenog mjesta, poštanske pošiljke mogu se uručivati putem zbirnih sandučića.

4. Poštanske pošiljke

Osnovni zahtjevi koje moraju ispunjavati poštanske pošiljke

Član 33

Poštanske pošiljke moraju ispunjavati uslove propisane ovim zakonom, opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i aktima Svjetskog poštanskog saveza.

Na svakoj poštanskoj pošiljci mora biti označena, čitko i jasno, adresa primaoca koja sadrži sve potrebne podatke.

U unutrašnjem poštanskom saobraćaju poštanske pošiljke se adresiraju ćirilicom ili latinicom, a u međunarodnom poštanskom saobraćaju latinicom ili pismom odredišne zemlje, pri čemu naziv odredišne pošte i odredišne zemlje mora biti ispisan i latinicom.

Adresa pošiljaoca je obavezna na svim registrovanim pošiljkama, osim ukoliko je na omotu naznačeno "za konkurs", "licitaciju" i slično.

Poštanska pošiljka mora biti upakovana tako da obezbijedi tajnost sadržine podataka na način utvrđen ovim zakonom.

Posebni zahtjevi za pošiljke

Član 34

Za određene poštanske pošiljke moraju biti ispunjeni uslovi predviđeni drugim zakonima, i to:

1) za pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, čija sadržina su predmeti za čiji je prenos potrebno odobrenje nadležnih državnih organa, pošiljalac je dužan da takvo odobrenje priloži;
2) za pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju, čija sadržina podliježe carinskom pregledu, odnosno deviznoj kontroli da se postupi u skladu sa carinskim ili deviznim propisima.

Vlasništvo pošiljke

Član 35

Poštanska pošiljka je vlasništvo pošiljaoca dok se ne uruči primaocu ili drugom ovlašćenom licu.

Pošiljalac može da raspolaže pošiljkom sve do momenta uručenja.

Prijem

Član 36

Prijem poštanskih pošiljki vrši se u skladu sa ovim zakonom, opštim uslovima poštanskih operatora i međunarodnim poštanskim propisima.

Prijem poštanskih pošiljki obavlja se u poslovnim prostorijama poštanskog operatora, posredstvom poštanskog sandučića, zbirnog sandučića, paketomata i drugih automata, kao i posredstvom ovlašćenog lica poštanskog operatora u poslovnim prostorijama korisnika ili elektronskim putem.

Poštanski operator, odnosno, zaposleni kod poštanskog operatora, dužan je da prilikom obavljanja novčanih usluga izvrši uvid u identifikacioni dokument korisnika koji sadrži biometrijske podatke i evidentira registarski broj identifikacionog dokumenta radi utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Prilikom uručenja registrovanih poštanskih pošiljaka poštanski operator vrši identifikaciju primaoca uvidom u identifikacioni dokument.

Prilikom prijema registrovane poštanske pošiljke pošiljaocu se obavezno izdaje potvrda o prijemu koja mora da sadrži sve elemente na osnovu koje se može utvrditi identitet pošiljke, datum prijema, masa, vrijednost i naplaćena poštarina.

Poštanski operator je dužan da svaku primljenu poštansku pošiljku označi otiskom žiga u klasičnoj ili elektronskoj formi.

Uručenje

Član 37

Poštanski operator, po pravilu, uručuje poštanske pošiljke lično primaocu ili ovlašćenom licu.

Uručenje poštanskih pošiljki vrši se u skladu sa ovim zakonom, opštim uslovima poštanskih operatora i međunarodnim poštanskim propisima.

Registrovane pošiljke mogu se uručiti i odraslom članu domaćinstva, licu zaposlenom u domaćinstvu, odnosno u poslovnoj prostoriji primaoca, pod uslovima i na način utvrđen propisom iz člana 21 ovog zakona.

Neregistrovane pošiljke mogu se uručiti i putem kućnih sandučića, paketomata ili drugih automata.

U slučaju neuspjele dostave registrovane pošiljke, primaocu se ostavlja izvještaj o prispijeću pošiljke.

Ako je primaocu ostavljen izvještaj o prispijeću pošiljke prije isteka roka za prenos i uručenje pošiljke, smatra se da je poštanski operator ispunio svoju obavezu prenosa i uručenja pošiljke u propisanom roku.

Odbijanje prijema

Član 38

Ako primalac ili lice iz člana 37 stav 3 ovog zakona odbije da primi registrovanu pošiljku, uručilac će na poštanskoj pošiljci ili povratnici konstatovati datum i razlog odbijanja prijema i poštansku pošiljku vratiti pošiljaocu.

Neuručivost pošiljki

Član 39

Poštanska pošiljka za koju se utvrdi da ne može da se uruči ni primaocu ni pošiljaocu u rokovima propisanim u skladu sa propisom iz člana 21 ovog zakona ili opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga smatra se neuručivom poštanskom pošiljkom.

Poštanski operator ima pravo da komisijski otvori i pregleda sadržaj neuručive pošiljke radi utvrđivanja adrese primaoca ili pošiljaoca.

Ako poštansku pošiljku nije moguće uručiti u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, niti je vratiti pošiljaocu, poštanski operator dužan je da o takvim pošiljkama vodi evidenciju, da pošiljke čuva godinu dana od dana pokušaja uručenja, a ako se u tom roku ne pronađe pošiljalac ili pošiljka ne uruči primaocu, poštanski operator će odlučiti o daljem postupanju sa poštanskom pošiljkom u skladu sa opštim uslovima davaoca poštanskih usluga.

Uslovi, način i postupak uručenja poštanskih pošiljaka bliže se uređuju opštim uslovima poštanskog operatora.

Zabranjeni sadržaj poštanskih pošiljki

Član 40

U poštanskim pošiljkama zabranjeno je slati:

1) narkotike i psihotropne supstance, osim kada su pošiljalac i primalac ovlašćeni za njihov promet, odnosno upotrebu;
2) eksplozivne, lako zapaljive, radioaktivne i druge opasne materije;
3) žive životinje, osim životinja čiji je prenos dozvoljen propisima;
4) predmete čiji je uvoz i promet zabranjen u državi u koju se šalju;
5) predmete koji mogu zbog svoje prirode ili ambalaže biti opasni za zaposlene kod poštanskog operatora ili mogu ugroziti ili oštetiti druge poštanske pošiljke, transportna sredstva, ili poštansku opremu;
6) druge materije, odnosno predmete čije slanje je zabranjeno drugim propisima.

Poštanski operator je dužan, ukoliko je u saznanju ili osnovano sumnja da poštanska pošiljka sadrži materije, odnosno predmete iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, da poštansku pošiljku preda nadležnom državnom organu, odnosno ovlašćenom službenom licu.

Tajnost poštanskih pošiljki

Član 41

Poštanski operatori dužni su da obezbijede tajnost poštanskih pošiljki.

Lica zaposlena kod poštanskog operatora ne smiju davati podatke o poštanskim pošiljkama neovlašćenim licima.

Poštanski operatori mogu pribaviti podatke o poštanskim pošiljkama samo u obimu koji je potreban za obavljanje poštanskih usluga.

Izuzetno, tajnost poštanskih pošiljki može se narušiti, u skladu sa zakonom.

Nepovrjedivost pošiljki

Član 42

Poštanski operatori dužni su da pri obavljanju poštanskih usluga obezbijede nepovrjedivost poštanskih pošiljki.

Nepovrjedivost poštanskih pošiljki može se narušiti samo u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom.

Pregled sadržaja

Član 43

Poštanski operator može otvoriti i pregledati sadržaj poštanske pošiljke uz pristanak pošiljaoca ili primaoca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, poštanski operator može komisijski otvoriti i pregledati sadržaj poštanske pošiljke bez pristanka pošiljaoca ili primaoca u sljedećim slučajevima:

1) kad se poštanska pošiljka ne može uručiti primaocu niti vratiti pošiljaocu (neuručiva pošiljka);

2) kad postoji osnovana sumnja da se u poštanskoj pošiljci nalaze zabranjeni predmeti iz člana 40 ovog zakona;

3) kad je poštanska pošiljka oštećena tako da je ugrožen njen sadržaj ili sadržaj drugih pošiljki;

4) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

5. Zaštita korisnika usluga i rješavanje sporova

Prigovor poštanskom operatoru

Član 44

Ako korisnik poštanskih usluga smatra da je registrovana poštanska pošiljka izgubljena, nije uručena primaocu ili je uručena sa zakašnjenjem ili da posebno ugovorena usluga nije obavljena ili nije obavljena u cjelini, može poštanskom operatoru da podnese prigovor u roku od tri mjeseca od dana predaje poštanske pošiljke u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci od dana predaje poštanske pošiljke u međunarodnom saobraćaju.

Pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice može, zbog gubitka, neuručenja ili uručenja sa zakašnjenjem registrovane poštanske pošiljke, podnijeti zahtjev za pokretanje postupka potraživanja pošiljke.

Troškove potražnog postupka iz stava 2 ovog člana snosi pošiljalac, odnosno drugo ovlašćeno lice.

Ako poštanski operator utvrdi u postupku potraživanja da je pošiljka izgubljena, nije uručena ili je uručena sa zakašnjenjem dužan je da pošiljaocu ili drugom ovlašćenom licu nadoknadi troškove potražnog postupka iz stava 3 ovog člana.

Prigovor zbog oštećenja ili umanjenja sadržaja registrovane poštanske pošiljke korisnik poštanskih usluga dužan je da podnese, bez odlaganja, prilikom uručenja poštanske pošiljke, odnosno najkasnije narednog radnog dana.

U slučaju da korisnik ne podnese prigovor u rokovima iz st. 1 i 5 ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari u skladu sa članom 55 ovog zakona.

Član 45

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Član 46

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Izjašnjenje operatora

Član 47

Poštanski operator dužan je da se izjasni o osnovanosti prigovora iz člana 44 ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema prigovora u unutrašnjem saobraćaju, odnosno u roku od 60 dana u međunarodnom saobraćaju.

Ako se poštanski operator u roku od 60 dana ne može izjasniti o opravdanosti prigovora za pošiljku u međunarodnom poštanskom saobraćaju zbog nedostavljanja podataka od drugog poštanskog operatora, dužan je o tome pisano obavijestiti podnosioca prigovora sa naznakom na koji način je postupljeno po prigovoru i obavijesti ga do kada će prigovor biti riješen.

Rješavanje po prigovoru

Član 48

Protiv odluke poštanskog operatora o rješavanju prigovora iz člana 44 ovog zakona, korisnik poštanskih usluga može podnijeti zahtjev za zaštitu prava Agenciji.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti Agenciji i u slučaju nedostavljanja odgovora po podnijetom prigovoru.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 15 dana od dana dostavljanja pisanog odgovora, odnosno isteka roka za odgovor na prigovor.

Postupak Agencije

Član 49

Poštanski operator je dužan, na zahtjev Agencije, dostaviti podatke i dokumentaciju radi odlučivanja po zahtjevu iz člana 48 ovog zakona.

Agencija je dužna da odluči po zahtjevu u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Odluka Agencije

Član 50

Odlukom o rješavanju zahtjeva za zaštitu prava korisnika, Agencija može:

- odbiti zahtjev za zaštitu korisnika kao neblagovremen;
- uvažiti zahtjev za zaštitu korisnika i obavezati poštanskog operatora na naknadu štete;
- odbiti zahtjev za zaštitu prava korisnika kao neosnovan;
- obustaviti postupak i uputiti korisnika usluga da svoja potraživanja ostvari pred nadležnim sudom.

Izvršenje odluke Agencije

Član 51

Poštanski operator dužan je da postupa po odluci, odnosno nalogu Agencije.

Objavljivanje podataka

Član 52

Podaci o donesenim odlukama po zahtjevima sastavni su dio godišnjeg izvještaja o radu Agencije.

Odgovornost poštanskog operatora

Član 53

U međunarodnom poštanskom saobraćaju poštanski operator odgovara za prouzrokovanu štetu u granicama utvrđenim aktima Svjetskog poštanskog saveza i drugim međunarodnim poštanskim aktima.

U unutrašnjem saobraćaju poštanski operator odgovara za štetu koja nastane u toku prenosa registrovane poštanske pošiljke zbog:

1) gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja;

2) prekoračenja roka prenosa i uručenja;

3) neizvršene, nepotpuno ili pogrešno izvršene poštanske usluge.

Oslobođenje od odgovornosti

Član 54

Poštanski operator oslobađa se odgovornosti za prouzrokovanu štetu, ako dokaže da je:

1) prenos poštanske pošiljke obavljen u skladu sa propisima;

2) šteta nastupila usljed dejstva više sile;

3) šteta nastala zbog nemarnosti pošiljaoca u pogledu izbora vrste poštanske usluge ili obezbjeđenja njene sadržine;

4) šteta nastala nakon što je poštanska pošiljka u skladu sa članom 37 i članom 40 stav 2 ovog zakona uručena nadležnom državnom organu, odnosno ovlašćenom službenom licu;

5) korisnik poštanskih usluga neblagovremeno uložio prigovor;

6) šteta nastala u postupku izvršavanja akata i radnji nadležnih državnih organa;

7) poštanska pošiljka prilikom uručenja imala istovjetnu masu koja je označena na pošiljci i ako su sredstva za njeno zatvaranje neoštećena.

Naknada štete u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju

Član 55

Poštanski operator dužan je da korisniku poštanskih usluga ili drugom ovlašćenom licu isplati za pošiljke u unutrašnjem saobraćaju naknadu štete za:

1) gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja:

   a) preporučene pošiljke - u visini petostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge,

   b) pošiljke sa označenom vrijednošću - u visini iznosa označene vrijednosti;

2) djelimično oštećenje ili umanjenje sadržaja:

   a) preporučene pošiljke - u iznosu koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do petostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge,

   b) pošiljke sa označenom vrijednošću - u iznosu koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do iznosa označene vrijednosti;

3) prekoračenje roka prenosa i uručenja pošiljke - u visini trostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge.

Kad poštanska usluga nije obavljena, poštanski operator dužan je da vrati naplaćenu cijenu poštanske usluge.

U slučajevima iz stava 1 ovoga člana poštanski operator dužan je da, osim naknade, vrati i iznos naplaćene cijene poštanske usluge za potraživanje, kao i iznos naplaćene cijene poštanske usluge, pri čemu se ne vraća onaj dio cijene poštanske usluge koji je naplaćen za označenu vrijednost na pošiljkama sa označenom vrijednošću.

Naknadu štete iz st. 1 i 2 ovog člana poštanski operator je dužan isplatiti u roku od 30 dana od dana prihvatanja prigovora iz člana 47 ovog zakona ili odluke Agencije iz člana 49 ovog zakona kojom je spor riješen u korist podnosioca zahtjeva.

Ako poštanski operator pošiljaocu ili drugom ovlašćenom licu ne isplati naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovoga člana, pošiljalac ili druga ovlašćena osoba naknadu štete može da ostvari sudskim putem.

Ako se izgubljena pošiljka ili dio te pošiljke pronađe nakon isplate naknade štete, poštanski operator dužan je o tome da obavijesti pošiljaoca ili drugo ovlašćeno lice.

Ako pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice zahtijeva uručenje naknadno pronađene pošiljke, dužan je da vrati iznos primljene naknade štete.

Ako pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice ne vrati iznos primljene naknade štete iz stava 7 ovog člana, poštanski operator ima pravo da uništi pošiljku ili da proda njen sadržaj.

Poštanski operator opštim uslovima uređuje naknadu štete za poštanske pošiljke i usluge koje nijesu obuhvaćene st. 1 do 8 i stavom 10 ovog člana niti članom 53 ovog zakona.

Na naknadu štete u međunarodnom saobraćaju primjenjuju se akti Svjetskog poštanskog saveza.

Zastara potraživanja

Član 56

Potraživanja poštanskog operatora i korisnika poštanskih usluga zastarijevaju istekom roka od tri mjeseca u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci u međunarodnom saobraćaju.

Zastara iz stava 1 ovog člana počinje teći:

1) za potraživanja zbog manje ili više naplaćene poštarine ili drugih troškova - od dana plaćanja;

2) za potraživanja koja se odnose na otkupninu - nakon 15 dana od dana kada je istekao rok za prenos i uručenje poštanske pošiljke;

3) za potraživanja zbog djelimičnog gubitka ili oštećenja ili umanjenja sadržaja poštanske pošiljke ili zbog prekoračenja roka za prenos i uručenje poštanske pošiljke - od dana uručenja poštanske pošiljke;

4) za potraživanja zbog gubitka pošiljke - nakon 30 dana od dana isteka roka za prenos poštanske pošiljke;

5) u svim drugim slučajevima potraživanja - od dana kad su stečeni uslovi za potraživanje.

Član 57

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

6. Kvalitet obavljanja univerzalne poštanske usluge

Standard kvaliteta u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Član 58

Pod kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju podrazumijeva se uručenje prosječno 85% pismonosnih pošiljaka u roku od najviše tri radna dana i prosječno 97% pismonosnih pošiljaka u roku od najviše pet radnih dana.

Rokovi prenosa pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju zavise od udaljenosti države primaoca, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga.

Standardi kvaliteta u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Član 59

Pod kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju podrazumijeva se uručenje najmanje 90% poštanskih pošiljaka u roku od tri radna dana.

Vrijeme prijema poštanske pošiljke utvrđuje se na osnovu otiska žiga poštanskog operatora na potvrdi o prijemu registrovane pošiljke, odnosno na pošiljci za neregistrovane pošiljke.

Rokovi uručenja pošiljki

Član 60

Rok za uručenja poštanskih pošiljaka smatra se vrijeme od prijema poštanske pošiljke do njenog uručenja.

U rokove iz čl. 58 i 59 ovog zakona ne računa se:

- vrijeme kašnjenja zbog nepotpune i netačne adrese primaoca;

- dan prijema pošiljke;

- vrijeme kašnjenja zbog više sile ili zastoja u saobraćaju nastalog bez krivice poštanskog operatora;

- neradni dani i dani kad se ne obavlja dostava poštanskih pošiljaka.

U prostoru univerzalnog poštanskog operatora namijenjenog korisnicima poštanskih usluga i na poštanskim sandučićima naveden je krajnji rok za prijem ili ubacivanje poštanskih pošiljaka.

Rok uručenja poštanske pošiljke produžava se za jedan dan ako se pošiljka primi ili ubaci u poštanski sandučić nakon isteka krajnjeg roka.

Poštanski operator može sa korisnicima poštanskih usluga koji predaju veći broj poštanskih pošiljaka ugovoriti drugačije rokove za uručenje.

Nezavisni monitoring

Član 61

Univerzalni poštanski operator dužan je da godišnje obezbijedi mjerenje kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka, radi utvrđivanja procenta uručenih pošiljaka i drugih podataka kojim se utvrđuje kvalitet obavljanja univerzalnih

poštanskih usluga, angažovanjem nezavisne institucije koja se bavi istraživanjem, odnosno monitoringom u skladu sa ovim zakonom i evropskim standardima.

Univerzalni poštanski operator dužan je da dostavi godišnji izvještaj o monitoringu, odnosno kvalitetu obavljanja univerzalnih usluga iz stava 1 ovog člana Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana univerzalni poštanski operator dužan je da objavi na svojoj internet stranici, sa podacima o ukupnom broju primljenih i riješenih prigovora.

III. NADLEŽNOSTI

1. Vlada Crne Gore

Član 62

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada):

1) utvrđuje strategiju razvoja poštanske djelatnosti;

2) određuje uslove i način korišćenja poštanske mreže univerzalnog poštanskog operatora u slučaju nastanka katastrofe, elementarne nepogode i druge nesreće;

3) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Strategija razvoja poštanske djelatnosti

Član 63

Strategija razvoja poštanske djelatnosti donosi se na period od pet godina.

Strategija razvoja poštanske djelatnosti sadrži: analizu stanja pružanja poštanskih usluga, smjernice za razvoj poštanske djelatnosti i liberalizaciju poštanskog tržišta.

2. Ministarstvo

Član 64

Ministarstvo:

1) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom;

2) utvrđuje nomenklaturu poštanskih usluga.

3) sarađuje sa međunarodnim organizacijama i upravama u cilju obezbjeđivanja primjene međunarodnih konvencija i drugih sporazuma iz oblasti poštanskog saobraćaja;

4) utvrđuje visinu naknada u skladu sa ovim zakonom;

5) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

3. Agencija

Član 65

Agencija:

1) donosi propise i akte na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom;

2) priprema stručne osnove za izradu propisa koje donosi Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom;

3) izdaje i oduzima posebne licence, licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga i izvode iz registra za obavljanje komercijalnih poštanskih usluga;

4) vodi registar poštanskih operatora (u daljem tekstu: registar);

5) vrši regulaciju tržišta poštanskih usluga i radi periodične analize poštanskog tržišta;

6) sarađuje sa organima i tijelima Svjetskog poštanskog saveza i Evropske Unije i vrši razmjenu podataka i redovno obavještavanje tih organa u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim obavezama;

7) sarađuje sa regulatornim organima država članica Evropske Unije i drugih država;

8) učestvuje u radu upravnih i radnih tijela nadležnih evropskih i međunarodnih organizacija i institucija na području poštanskih usluga;

8a) utvrđuje postupak i kriterijume za izbor univerzalnog poštanskog operatora;

8b) utvrđuje kriterijume za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge;

8c) daje saglasnost na cijene univerzalne poštanske usluge;

9) utvrđuje iznos i verifikuje obračun neto troška univerzalne poštanske usluge;

10) utvrđuje ispunjenost uslova za dobijanje posebne licence i licence za obavljanje poštanskih usluga;

11) prati primjenu cijena poštanskih usluga;

12) daje saglasnost na opšte uslove za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga poštanskih operatora;

13) prati razvoj poštanskih usluga;

13a) prikuplja i obrađuje podatke o tržištu poštanskih usluga, sa podacima o poslovanju poštanskih operatora;

13b) prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora koji su potrebni za unapređenje prekogranične dostave paketa;

14) daje saglasnost na uslove i cijene pristupa mreži univerzalnog poštanskog operatora;

15) rješava sporove između operatora u vezi sa pristupom mreži univerzalnog poštanskog operatora;

16) odlučuje po prigovorima korisnika poštanskih usluga;

17) vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona;

18) prati stanje i razvoj tržišta poštanskih usluga i preduzima mjere za obezbjeđivanje konkurentnosti na tržištu poštanskih usluga;

19) daje stručna mišljenja za primjenu ovog zakona;

20) objavljuje svoje akte i akte Svjetskog poštanskog saveza na svojoj internet stranici;

21) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Saradnja Agencije

Član 66

Agencija je dužna da sarađuje sa poštanskim operatorima i drugim organima i organizacijama u pogledu zaštite potrošača i tržišta poštanskih usluga.

Registar

Član 67

Agencija vodi registar koji sadrži slijedeće podatke:

1) naziv i sjedište pravnog lica, odnosno ime i adresu fizičkog lica;

2) ime i prezime odgovornog lica u pravnom licu;

3) matični broj, registarski broj, broj žiro-računa pravnog i fizičkog lica;

4) podatke o izdatim posebnim licencama i licencama i vrstama poštanskih usluga sa područjima na kojima će se obavljati poštanske usluge;

5) podatke o primljenim prijavama za obavljanje komercijalnih poštanskih usluga;

6) podatke o oduzetim licencama i izrečenim mjerama u vršenju stručnog nadzora.

Izvod iz registra Agencija objavljuje na internet stranici.

Obavještavanje poštanskih tijela i organa

Član 68

Agencija je dužna da obavještava nadležna poštanska tijela Svjetskog poštanskog saveza i Evropske Unije o:

- univerzalnom poštanskom operatoru i poštanskim operatorima koji obavljaju djelove univerzalne poštanske usluge;
- mjerama koje su preduzete za obavljanje univerzalne poštanske usluge;
- načinu objavljivanja i dostupnosti podataka o cijenama i standardima kvaliteta univerzalnih poštanskih usluga;
- drugim pitanjima u skladu sa međunarodnim obavezama.

Objavljivanje podataka

Član 69

Agencija prikuplja, obrađuje i objavljuje finansijske, statističke, knjigovodstvene i druge podatke o stanju i razvoju tržišta poštanskih usluga, kao i podatke o prekograničnoj dostavi paketa.

Podatke iz stava 1 ovoga člana Agencija objavljuje na svojoj internet stranici, osim podataka koji se smatraju tajnim u skladu sa zakonom.

Poštanski operatori su dužni da dostavljaju Agenciji podatke koji se odnose na poštanske usluge.

Vrste i način dostavljanja podataka iz stava 3 ovog člana utvrđuje Agencija.

Donošenje odluka Agencije

Član 70

Protiv rješenja i drugih upravnih akata Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Sredstva za rad Agencije

Član 71

Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz:

- jednokratnih naknada za izdavanje posebne licence, licence i podnošenje prijave za upis u registar u skladu sa ovim zakonom;
- godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga;
- drugih izvora u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

IV. POŠTANSKI OPERATORI

1. Posebna licenca i licence za obavljanje poštanskih usluga

Član 72

Univerzalnu poštansku uslugu može da pruža pravno lice koje je registrovano u CRPS za obavljanje poštanskih usluga na osnovu posebne licence.

Posebnu licencu iz stava 1 ovog člana, na osnovu postupka sprovedenog po javnom pozivu, izdaje Agencija.

Pojedine poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge na cijelom području, univerzalne poštanske usluge na određenom dijelu područja, ili pojedine poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge na određenom dijelu područja, može da obavlja i pravno lice koje je registrovano u CRPS za obavljanje poštanskih usluga, utvrđenih licencom koju izdaje Agencija.

Posebna licenca i licenca mogu se izdati pravnom licu koje ispunjava tehničke uslove, uslove u pogledu stručnosti kadra i broja zaposlenih, neophodne opreme za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, kapaciteta poštanske mreže za funkcionalno obavljanje univerzalne poštanske usluge i gustine pristupnih tačaka, koje treba da ispuni operator univerzalne poštanske usluge, a koje uslove treba da ispune i drugi operatori univerzalne poštanske usluge, u zavisnosti od područja i vrste usluge koja se na tom području pruža.

Sticanjem posebne licence i licence pravno lice stiče i pravo poštanskog operatora na obavljanje svih komercijalnih poštanskih usluga, bez posebne prijave.

Bliže uslove iz stava 4 ovog člana, utvrđuje Agencija.

Period važenja posebne licence i licence

Član 73

Posebna licenca izdaje se na period od deset godina i ne smije se prenijeti na drugo pravno lice.

Licenca se izdaje na period od deset godina i ne smije se prenijeti na drugo pravno lice.

Sadržaj posebne licence

Član 74

Posebna licenca naročito sadrži:

1) podatke o univerzalnom poštanskom operatoru koji se posebnom licencom određuje,

2) prava i obaveze u pružanju univerzalne poštanske usluge na čitavom području Crne Gore,

3) rok u kojem je univerzalni poštanski operator dužan da otpočne sa pružanjem univerzalne usluge,

4) period važenja posebne licence.

Univerzalni poštanski operator dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih posebnom licencom, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

Sadržaj licence

Član 74a

Licenca naročito sadrži:

1) podatke o imaocu licence;

2) prava i obaveze imaoca licence u obavljanju poštanskih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge;

3) specifikaciju poštanskih usluga koje se pružaju na osnovu licence;

4) područje na kojem se obavljaju poštanske usluge;

5) period važenja licence.

Imalac licence dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih licencom, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

Zahtjev za izdavanje licence

Član 74b

Zahtjev za izdavanje licence naročito sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište);
- vrste poštanskih usluga za čije obavljanje se traži licenca;
- područje za koje se podnosi zahtjev za pružanje poštanskih usluga, i
- period za koji se licenca traži.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva prilaže:

- potvrdu o registraciji za obavljanje poštanskih usluga;
- dokaz o posjedovanju poštanske mreže ili ugovor o korišćenju poštanske mreže;
- dokaze o ispunjavanju uslova za pružanje univerzalne poštanske usluge iz člana 72 stav 4 ovog zakona;
- opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga;

cjenovnik poštanskih usluga.

Agencija je dužna da o zahtjevu za izdavanje licence odluči u roku od 30 dana, od dana predaje zahtjeva.

Prijava

Član 75

Komercijalne poštanske usluge može da obavlja pravno ili fizičko lice na osnovu podnesene prijave Agenciji za upis u registar.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanoj formi i sadrži:

1) naziv i sjedište, odnosno ime i adresu podnosioca prijave;

2) vrstu komercijalne poštanske usluge koja će se obavljati;

3) područje na kojem će se usluga obavljati;

4) popis sredstava, kadrova i pristupnih tačaka mreže komercijalnog poštanskog operatora.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana podnose se i opšti uslovi za obavljanje komercijalnih poštanskih usluga.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se Agenciji najmanje 15 dana prije početka obavljanja usluga.

Na osnovu prijave iz stava 1 ovog člana Agencija upisuje poštanskog operatora u registar poštanskih operatora i u roku od 15 dana od dana prijema uredne prijave, izdaje izvod iz registra.

Izvod iz registra Agencije važi pet godina od dana izdavanja.

Fizička ili pravna lica koja obavljaju komercijalne poštanske usluge dužna su da, bez odlaganja, obavijeste Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih izvodom iz registra, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka tih promjena.

Izmjena posebne licence, licence i izvoda iz registra

Član 76

Agencija može izmijeniti posebnu licencu i licencu po službenoj dužnosti, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima, drugim propisima ili u cilju obezbjeđenja propisanog obavljanja univerzalne poštanske usluge ili dijela te usluge.

Posebnu licencu i licencu Agencija može izmijeniti i na zahtjev poštanskog operatora.

Imalac posebne licence i licence dužan je obavijestiti Agenciju o svakoj promjeni ili prestanku obavljanja poštanskih usluga, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ili prestanka obavljanja usluga.

Agencija može izmijeniti izvod iz registra po službenoj dužnosti ili na zahtjev poštanskog operatora, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima, drugim propisima ili radi obezbjeđivanja propisanog obavljanja komercijalne poštanske usluge.

Prestanak važenja posebne licence, licence i izvoda iz registra

Član 77

Posebna licenca, licenca i izvod iz registra prestaju da važe oduzimanjem, istekom vremena na koji su izdate ili na zahtjev imaoca posebne licence, licence i izvoda iz registra.

Oduzimanje posebne licence

Član 78

Agencija će oduzeti posebnu licencu univerzalnom poštanskom operatoru ako:

1) ne obavlja poštanske usluge na način i pod uslovima utvrđenim posebnom licencom;

2) ne ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio posebnu licencu;

3) je odluka o izdavanju posebne licence donesena na osnovu netačnih podataka važnih za donošenje te odluke;

4) univerzalni poštanski operator ne otpočne da pruža univerzalnu poštansku uslugu u roku iz člana 74 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

5) ne postupi po rješenju poštanskog inspektora;

6) ne izvršava finansijske obaveze prema Agenciji u utvrđenim rokovima;

7) na zahtjev Agencije ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje poštanskih usluga; i

8) u slučaju zabrane obavljanja djelatnosti.

Agencija je dužna da prije oduzimanja posebne licence, upozori univerzalnog poštanskog operatora da u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja otkloni utvrđene nepravilnosti iz stava 1 ovog člana.

Ako univerzalni poštanski operator ne otkloni utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku, Agencija će oduzeti posebnu licencu.

U slučaju oduzimanja posebne licence, Agencija će istovremeno odrediti pružaoca univerzalne poštanske usluge, do izbora novog univerzalnog poštanskog operatora, u skladu sa odredbama ovog zakona.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, posebna licenca se može oduzeti, uz saglasnost Vlade.

Oduzimanje licence

Član 78a

Agencija će oduzeti licencu imaocu licence ako:

1) je odluka o izdavanju licence donesena na osnovu netačnih podataka važnih za donošenje te odluke;

2) ne ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio licencu;

3) ne obavlja poštanske usluge na način i pod uslovima utvrđenim licencom;

4) ne postupi po rješenju poštanskog inspektora;

5) u propisanom roku ne izvršava finansijske obaveze prema Agenciji;

6) na zahtjev Agencije ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje poštanskih usluga; i

7) u slučaju zabrane obavljanja djelatnosti, u skladu sa zakonom.

Agencija je dužna da prije oduzimanja licence, upozori imaoca licence da u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja otkloni utvrđene nepravilnosti iz stava 1 ovog člana.

Ako imalac licence ne postupi u skladu sa stavom 2 ovoga člana, Agencija će oduzeti licencu.

Brisanje iz registra

Član 79

Agencija će brisati komercijalnog poštanskog operatera iz registra, ako:

1) ne obavlja komercijalne poštanske usluge na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i opštim uslovima;

2) u propisanom roku ne izvršava finansijske obaveze prema Agenciji;

3) na zahtjev Agencije ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje komercijalnih poštanskih usluga;

4) obavlja poštansku uslugu po dampinškim cijenama.

U slučajevima iz čl. 78 i 78a ovog zakona Agencija je dužna da briše iz registra poštanskih operatora imaoca posebne licence i licence.

Obaveznost prijave u drugim slučajevima

Član 80

Pravna i fizička lica koja su registrovana za prevoz putnika i vrše prevoz robe koja ne pripada putnicima u vozilu, koja prema vrsti i pakovanju ispunjava uslove za poštansku pošiljku, a isporučuje se primaocima po sistemu "od vrata do vrata" ili na unaprijed dogovorenom mjestu dužna su da podnesu prijavu Agenciji za obavljanje komercijalnih poštanskih usluga.

Naknada

Član 81

Za dobijanje posebne licence i licenci iz člana 72 ovog zakona plaća se jednokratna naknada.

Pored naknade iz stava 1 ovog člana imaoci posebnih licenci i licenci plaćaju i godišnju naknadu za obavljanje poštanskih usluga.

Jednokratnu naknadu iz stava 1 ovog člana za upis u registar i godišnju naknadu Agenciji plaćaju i komercijalni poštanski operatori.

Godišnja naknada iz stava 2 ovog člana može iznositi najviše do 1 % ostvarenih prihoda od poštanskih usluga u prethodnoj godini.

Ako poštanski operator, pored poštanskih usluga, obavlja i druge djelatnosti, a ne vodi odvojeno računovodstvo za poštanske usluge, godišnja naknada iznosi najviše do 0,8 % od ukupno ostvarenih prihoda u prethodnoj godini.

Visinu naknada iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Korišćenje sredstava Agencije

Član 82

Sredstva od naknada iz člana 81 ovog zakona su prihod Agencije i uplaćuju se na poseban račun (kompenzacioni fond), a koriste se za:

1) regulaciju tržišta poštanskih usluga;

2) pokriće eventualnih gubitaka obavljanja univerzalne poštanske usluge univerzalnog poštanskog operatora.

Sredstva iz stava 1 ovog člana raspodjeljuju se u iznosu od 60% za troškove regulacije tržišta poštanskih usluga, a 40% za pokriće eventualnog neto troška univerzalnog servisa.

2. Univerzalni poštanski operator

Izbor operatora

Član 83

Univerzalnog poštanskog operatora određuje Agencija po sprovedenom postupku na osnovu javnog poziva.

Prilikom izbora univerzalnog poštanskog operatora Agencija je dužna da postupa u skladu sa načelima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

Postupak i kriterijumi za izbor univerzalnog poštanskog operatora, utvrđuju se propisom Agencije, u skladu sa odredbama propisa o državnoj pomoći, kojima se uređuju usluge od javnog interesa.

Agencija o donošenju propisa iz stava 3 ovog člana, obavještava Agenciju za kontrolu državne pomoći.

Postupak sprovođenja javnog poziva

Član 83a

Javni poziv za izbor univerzalnog poštanskog operatora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

Javni poziv za izbor univerzalnog poštanskog operatora naročito sadrži:

1) naziv i sjedište Agencije,
2) pravni osnov za raspisivanje javnog poziva,
3) predmet javnog poziva,
4) uslove za obavljanje poslova univerzalnog poštanskog operatora, u skladu sa propisima, kao i uslove za učestvovanje na javnom pozivu koje moraju ispunjavati operatori poštanskih usluga i potrebnu dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost tih uslova,
5) kriterijume za izbor univerzalnog poštanskog operatora,
6) rok za podnošenje ponuda,
7) mjesto i vrijeme otvaranja ponuda pristiglih na javni poziv,
8) podatke o kontakt osobi,
9) i dokumentaciju koja se dostavlja uz ponudu utvrđenu javnim pozivom.

U slučaju da, po objavljenom javnom pozivu, ne bude izabran univerzalni poštanski operator, Agencija je dužna da, u najkraćem roku, koji ne može biti duži od 60 dana, od neuspjelog izbora univerzalnog poštanskog operatora objavi novi javni poziv.

U slučaju da, ni nakon drugog javnog poziva, ne bude izabran univerzalni poštanski operator, Agencija, na osnovu analize tržišta poštanskih usluga, koju radi za ove potrebe i/ili stanja na tržištu poštanskih usluga, u pogledu učešća poštanskih operatora, određuje univerzalnog poštanskog operatora.

Agencija je dužna da u roku od 15 dana, od dana izbora odnosno određivanja univerzalnog poštanskog operatora, izda posebnu licencu.

Pristup mreži

Član 84

Obavljanjem univerzalne poštanske usluge obezbjeđuje se svim korisnicima mogućnost pristupa poštanskoj mreži univerzalnog poštanskog operatora na propisanoj udaljenosti od mjesta stanovanja, uključujući poštanske sandučiće i paketomate na javnim mjestima i u službenim prostorijama poštanskog operatora.

Poštanska mreža

Član 85

Poštansku mrežu čine prostorije poštanskog operatora u kojima se pružaju poštanske usluge, kao i drugi fizički objekti ili oprema, uključujući poštanske sandučiće i paketomate na javnim mjestima ili u prostorijama poštanskog operatora, gdje korisnici poštanskih usluga mogu predati poštanske pošiljke.

Gustina pristupnih tačaka

Član 86

Univerzalni poštanski operator je dužan da obezbijedi propisanu gustinu jedinica poštanske mreže za pružanje poštanskih usluga, kao i drugih pristupnih tačaka poštanske mreže koje odgovaraju potrebama korisnika, u skladu sa geografskim, infrastrukturnim i razvojnim karakteristikama područja, naseljenošću i u zavisnosti od ekonomskog i tehnološkog razvoja.

Ugovor sa pravnim i fizičkim licima

Član 87

Radi obezbjeđenja propisane gustine pristupnih tačaka univerzalni poštanski operator obavljanje određenih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge može povjeriti ugovorom fizičkom ili pravnom licu.

Fizičko ili pravno lice iz stava 1 ovog člana odgovorno je za štetu koju obavljanjem univerzalne poštanske usluge pričini korisnicima.

Stalnost univerzalne poštanske usluge

Član 88

Univerzalni poštanski operator mora obezbijediti nesmetano pružanje univerzalne poštanske usluge u skladu sa ovim zakonom.

Univerzalni poštanski operator je dužan da obavijesti Agenciju o eventualnom prekidu pružanja univerzalnih poštanskih usluga i razlozima zbog kojih je došlo do prekida ili koji mogu uticati na kvalitetno obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Obavljanje univerzalne poštanske usluge, u slučaju štrajka kod univerzalnog poštanskog operatora

Član 88a

U obavljanju univerzalnih poštanskih usluga, univerzalni poštanski operator dužan je da u slučaju štrajka obezbijedi minimum procesa rada radi obezbjeđivanja opšteg interesa građana u korišćenju univerzalnih poštanskih usluga, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način organizovanja štrajka.

Međunarodna saradnja univerzalnog poštanskog operatora

Član 89

Univerzalni poštanski operator:

1) sarađuje sa međunarodnim organizacijama, inostranim poštanskim upravama i ovlašćenim kompanijama u oblasti poštanskog saobraćaja i obavlja poslove u vezi sa ostvarivanjem prava, obaveza i odgovornosti u sprovođenju međunarodnih konvencija i drugih sporazuma iz oblasti međunarodnog poštanskog saobraćaja;
2) organizuje i vrši obračun usluga u međunarodnom poštanskom saobraćaju sa inostranim upravama i kompanijama.

Podaci univerzalnog poštanskog operatora

Član 90

Univerzalni poštanski operator može formirati baze adresnih podataka i poseban sistem poštanskih brojeva za kvalitetno obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Poštanski operatori mogu koristiti podatke iz adresa korisnika poštanskih usluga za potrebe ispitivanja tržišta i u cilju kvalitetnijeg obavljanja poštanskih usluga.

Baze adresnih podataka i drugi podaci su vlasništvo univerzalnog poštanskog operatora.

Ustupanje podataka

Član 91

Na zahtjev državnih organa, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, Agencije i organizacija koje obavljaju djelatnost od javnog interesa, univerzalni poštanski operator je dužan da, uz naknadu, ustupi podatke iz baze adresnih podataka sa kojima raspolaže, uz obavezu da čuvaju tajnost i povjerljivost podataka i lične podatke o korisnicima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

Ugovorom o ustupanju podataka utvrđuje se cijena i način korišćenja podataka.

Podatke iz stava 1 ovog člana univerzalni poštanski operator ne smije ustupati drugim fizičkim i pravnim licima.

3. Pristup poštanskoj mreži univerzalnog poštanskog operatora

Vrste pristupa

Član 92

Univerzalni poštanski operator dužan je da omogući pristup poštanskoj mreži i poštanskim operatorima, koji

pružaju univerzalnu poštansku uslugu, kao i drugim poštanskim operatorima, na čiji zahtjev je pokrenut postupak izdavanja licence za obavljanje univerzalne poštanske usluge, u skladu sa ovim zakonom.

Korisnik pristupa mreže univerzalnog poštanskog operatora je operator koji obavlja univerzalnu poštansku uslugu, a koji pristupa poštanskoj mreži univerzalnog poštanskog operatora na osnovu ugovora sa univerzalnim poštanskim operatorom.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži, kojim se utvrđuju uslovi pristupa iz stava 1 ovog člana zaključuje se sa poštanskim operatorom koji je podnio zahtjev za izdavanje licence, a ugovor stupa na snagu nakon izdavanja licence.

Univerzalni poštanski operator dužan je da poštanskim operatorima koji pružaju univerzalnu poštansku uslugu omogući i pristup:

1) sistemu poštanskih oznaka;

2) bazi podataka za razvrstavanje pošiljaka;

3) adresnim podacima, podacima o promjeni adresa, preusmjeravanju pošiljaka i vraćanju pošiljaka pošiljaocima.

Univerzalni poštanski operator i korisnik pristupa ili drugo sa njim povezano lice dužni su da čuvaju tajnost i povjerljivost podataka i lične podatke o korisnicima, u skladu sa zakonom kojom se uređuje zaštita ličnih podataka.

Tačke pristupa poštanskoj mreži

Član 92a

Tačke pristupa poštanskoj mreži za poštanskog operatora koji obavlja univerzalnu poštansku uslugu, su jedinice poštanske mreže.

Tačke pristupa poštanske mreže mogu biti i:

1) automati (samouslužni uređaji),

2) poštanski sandučići i zbirni poštanski sandučići, i

3) drugi uređaji i oprema namijenjeni prijemu poštanskih pošiljaka.

Uslovi pristupa

Član 93

Način, uslovi i cijene pristupa poštanskoj mreži moraju biti isti za sve korisnike koji pristupaju poštanskoj mreži za istu vrstu i količinu pošiljaka.

Univerzalni poštanski operator dužan je da u svakoj opštini obezbijedi najmanje jednu jedinicu poštanske mreže u kojoj omogućava pristup drugim poštanskim operatorima koji pružaju univerzalnu poštansku uslugu.

Način, uslove i cijene pristupa iz stava 1 ovog člana utvrđuje univerzalni poštanski operator opštim aktom, uz saglasnost Agencije.

Opšti akt iz stava 3 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Cijene pristupa

Član 94

Cijena pristupa poštanskoj mreži univerzalnog poštanskog operatora utvrđuje se na osnovu stvarnih troškova pristupa mreži, pri čemu se cijena umanjuje za troškove koje je korisnik pristupa imao u vezi obezbjeđenja pristupa poštanskoj mreži, kao izbjegnuti trošak univerzalnog poštanskog operatora.

Cijene pristupa poštanskoj mreži, kao i cijene za pristup podacima i uslugama, dio su cjenovnika za pružanje usluga univerzalnog poštanskog operatora.

Zahtjev za pristup poštanskoj mreži

Član 95

Radi pristupa mreži univerzalnog poštanskog operatora poštanski operator podnosi zahtjev koji naročito sadrži:

1) podatke o korisniku pristupa - naziv i sjedište;

2) spisak poštanskih usluga i procjenu količine pošiljaka kojom namjerava pristupiti mreži;

3) procjenu dinamike predaje pošiljaka;

4) tačke i način pristupa poštanskoj mreži;

5) spisak podataka i usluga kojima se zahtijeva pristup;

6) period za koji se zahtijeva pristup poštanskoj mreži.

Univerzalni poštanski operator dužan je da o zahtjevu za pristup poštanskoj mreži odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Odbijanje zahtjeva za pristup poštanskoj mreži

Član 95a

Univerzalni poštanski operator može da odbije zahtjev za pristup poštanskoj mreži ako:

1) poštanski operator nema tehničko-tehnološke mogućnosti za podršku pristupa mreži;

2) se pristupom mreži ugrožavaju prava i obaveze univerzalnog poštanskog operatora u pružanju univerzalne poštanske usluge;

3) poštanski operator ne prihvati uslove utvrđene opštim aktom univerzalnog poštanskog operatora i cijene utvrđene cjenovnikom za pružanje usluga univerzalnog poštanskog operatora;

4) korisnik usluga pristupi bazi podataka, a ne ispunjava uslove koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti koji su utvrđeni opštim aktom univerzalnog poštanskog operatora.

Univerzalni poštanski operator dužan je da podnosiocu zahtjeva dostavi odluku o odbijanju zahtjeva za pristup poštanskoj mreži, sa razlozima za odbijanje.

Na odluku univerzalnog poštanskog operatora kojim se odbija zahtjev za pristup poštanskoj mreži, podnosilac zahtjeva može podnijeti prigovor Agenciji.

Agencija je dužna da po prigovoru iz stava 3 ovog člana odluči u roku od četiri mjeseca od dana prijema prigovora.

Protiv odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži

Član 95b

Međusobna prava i obaveze o pristupu poštanskoj mreži univerzalnog poštanskog operatora između univerzalnog poštanskog operatora i korisnika pristupa, uređuju se ugovorom između univerzalnog poštanskog operatora i korisnika pristupa.

Ugovor iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži:

1) prava i obaveze univerzalnog poštanskog operatora i korisnika pristupa;

2) vrste usluga koje će korisnik pristupa obavljati i uslove pristupa;

3) tačke pristupa poštanskoj mreži;

4) cijene, način i rokove plaćanja za pristup poštanskoj mreži;

5) postupak izmjene ugovora;

6) način čuvanja tajnosti podataka;

7) period trajanja ugovora i razloge za raskid ugovora.

Na ugovor iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Agencija, u roku od 15 dana, od dana prijema ugovora.

Prestanak ugovora o pristupu poštanskoj mreži

Član 95c

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži prestaje:

1) istekom perioda na koji je zaključen, ako nije produžen,

2) sporazumno,

3) otkazom jedne ugovorne strane.

Ugovor iz stava 1 ovog člana prestaje i oduzimanjem licence jednoj od ugovornih strana ili ako se nad univerzalnim poštanskim operatorom ili korisnikom pristupa pokrene postupak stečaja ili likvidacije.

4. Računovodstvo

Vođenje odvojenog računovodstva

Član 96

Poštanski operator koji pored poštanskih usluga obavlja jednu ili više drugih djelatnosti dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanske djelatnosti, odnosno da omogući utvrđivanje prihoda i troškova za obavljanje poštanske djelatnosti odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih djelatnosti koje obavlja.

Vođenje odvojenog računovodstva univerzalnog poštanskog operatora

Član 97

Univerzalni poštanski operator dužan je da obavlja računovodstvene poslove na način da se mogu utvrditi prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga.

Univerzalni poštanski operator dužan je da internim obračunom obezbijedi alokaciju troškova svih poštanskih usluga, kako bi se omogućio pregled prihoda i troškova po vrstama poštanskih usluga, fazama obavljanja poštanskih usluga i po jedinici poštanske usluge.

Bliži način vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora utvrđuje se propisom Agencije.

Raspodjela troškova univerzalnog poštanskog operatora po poštanskim uslugama

Član 98

Troškovi univerzalnog poštanskog operatora raspoređuju se na:

- troškove koji se direktno dodjeljuju određenoj poštanskoj usluzi;
- zajedničke troškove koji se ne mogu razdvojiti po pojedinim poštanskim uslugama i raspoređuju se na osnovu njihovih udjela u ukupnim troškovima svih poštanskih usluga.

Godišnji finansijski izvještaji univerzalnog poštanskog operatora dostavljaju se Agenciji sa izvještajem nezavisnog revizora, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

4a. Naknada za neopravdano finansijsko opterećenje

Obračun neto troška

Član 99

Ako obavljanje univerzalne poštanske usluge stvara neto trošak, koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora, univerzalni poštanski operator ima pravo na naknadu priznatog obračuna neto troška za koji je utvrđeno da predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje.

Obračun neto troška mora biti objektivan i transparentan.

Obračun neto troška sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, na način da se izbjegne dupli obračun svih direktnih i indirektnih koristi i troškova u pružanju univerzalne poštanske usluge.

Neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge obračunava se kao razlika neto troška univerzalnog poštanskog operatora za rad na pružanju univerzalne poštanske usluge i neto troška tog operatora bez obaveza pružanja univerzalne usluge.

Univerzalni poštanski operator dužan je da vodi odvojeno računovodstvo zasnovano na dosljednoj primjeni i objektivno utemeljenim načelima troškovnog računovodstva.

Podnošenje zahtjeva za verifikaciju obračuna neto troška

Član 99a

Univerzalni poštanski operator, radi ostvarivanja prava na naknadu zbog neopravdanog finansijskog opterećenja, dužan je da podnese zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška Agenciji najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.

Uz zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška univerzalni poštanski operator dužan je da dostavi i obračun neto troška.

Verifikacija obračuna neto troška

Član 100

U postupku verifikacije obračuna neto troška, Agencija utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora, po pravilu u roku od 120 dana, a najkasnije u roku od pet mjeseci, od dana dostavljanja zahtjeva za obračun neto troška.

U postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge, Agencija može zatražiti i dostavljanje drugih podataka od operatora univerzalne poštanske usluge, kao i dostavljanje dodatnog obrazloženja neto troška.

U postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge, Agencija može angažovati nezavisnog revizora.

Obračun neto troška, koji je osnov za naknadu neto troška univerzalne poštanske usluge, utvrđuje se u skladu sa propisima o državnoj pomoći.

Sastavni djelovi obračuna neto troška

Član 100a

Obračunom neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge vrši se realna procjena troškova koje bi univerzalni poštanski operator nastojao da izbjegne u slučaju da nema obavezu pružanja univerzalnih poštanskih usluga.

U svrhu izrade obračuna neto troška koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje, univerzalni poštanski operator dužan je da izradi obračun neto troška koji nastaje sa obavezom pružanja univerzalne poštanske usluge i obračun neto troška bez obaveze pružanja univerzalne poštanske usluge.

Neto trošak univerzalne poštanske usluge može biti zasnovan samo na troškovima koji su povezani sa pružanjem univerzalne poštanske usluge propisanog kvaliteta.

Obračun neto troška univerzalne poštanske usluge uključuje troškove univerzalnih usluga koje se mogu izvršavati samo sa gubitkom, ili pod uslovima koji nijesu u skladu s uobičajenim pravilima tržišnog poslovanja, kao i sve direktne i indirektne koristi koje univerzalni poštanski operator ima na osnovu obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Direktne i indirektne koristi univerzalnog poštanskog operatora obuhvataju:

1) prihode od univerzalne poštanske usluge,
2) prihode od usluga koje ne čine univerzalnu poštansku uslugu, a univerzalni poštanski operator ih ne bi ostvario kada ne bi obavljao univerzalnu poštansku uslugu,
3) povećanje vrijednosti robnih marki zbog obavljanja univerzalne poštanske usluge,
4) smanjenje troškova obavljanja drugih usluga zbog sinergijskih efekata koji nastaju obavljanjem univerzalne poštanske usluge.

Zabrana subvencije

Član 101

Univerzalni poštanski operator ne smije sa prihodom od univerzalnih poštanskih usluga subvencionisati komercijalne poštanske usluge, niti druge djelatnosti koje univerzalni poštanski operator obavlja, a koje ne predstavljaju poštanske usluge.

5. Održivost univerzalne poštanske usluge

Obezbjeđenje održivosti

Član 102

Održivost obavljanja univerzalne poštanske usluge univerzalni poštanski operator ostvaruje iz sredstava obezbijeđenih iz prihoda ostvarenih pružanjem univerzalne poštanske usluge.

Ako se sredstvima iz stava 1 ovog člana ne može pokriti neto trošak za obavljanje univerzalne poštanske usluge, gubici u obavljanju univerzalne poštanske usluge nadoknađuju se iz kompenzacionog fonda Agencije obezbjeđenog za ove namjene.

Ako se sredstvima iz stava 2 ovog člana ne može pokriti cio neto trošak za obavljanje univerzalne poštanske usluge, nedostajuća sredstva za gubitke u obavljanju univerzalne poštanske usluge obezbjeđuju se iz sredstava Agencije.

Ako se sredstvima iz kompenzacionog fonda Agencije odnosno iz sredstava Agencije ne može pokriti cio neto

trošak za obavljanje univerzalne poštanske usluge, eventualno nedostajuća sredstva za pokriće neto troška univerzalnog servisa, nadoknađuju se iz budžeta države.

Pravo na ostvarivanje sredstava za pokriće gubitaka u obavljanju univerzalne poštanske usluge ostvaruje se na osnovu verifikovanog obračuna neto troška.

Prilikom naknade neto troška univerzalne poštanske usluge, ne smije se isplatiti prekomjerna naknada za obavezu pružanja univerzalne poštanske usluge.

6. Poštanske marke

Pojam

Član 103

Poštanske marke su sredstvo kojima se vrši plaćanje poštanskih usluga.

Poštanske marke mogu biti redovne i filatelističke.

Ako je na poštanskoj pošiljci nalijepljena nevažeća poštanska marka, smatra se da poštanska usluga nije plaćena.

Poslove u vezi sa izdavanjem, prodajom i povlačenjem iz upotrebe poštanskih maraka obavlja univerzalni poštanski operator.

Doplatne marke se ne smatraju poštanskim markama u smislu ovog zakona.

Prihodi od poštanskih maraka

Član 104

Prihod od prodatih poštanskih maraka je prihod univerzalnog poštanskog operatora.

Drugi poštanski operatori i treća lica mogu vršiti prodaju poštanskih maraka samo uz saglasnost univerzalnog poštanskog operatora.

Poštanske marke moraju ispunjavati uslove propisane aktima Svjetskog poštanskog saveza.

Poštanske marke mogu biti izdate i u elektronskom obliku i elektronski sertifikovane.

Način izdavanja i upotrebe poštanskih maraka, izbor motiva i grafičkih likovnih rješenja za poštanske marke utvrđuju se propisom Ministarstva.

Nevažeće poštanske marke

Član 105

Poštanske marke se smatraju nevažećim, ako:

1) su oštećene na način da nijesu vidljive oznake, naziv izdavača ili nominalna vrijednost;

2) su bile upotrijebljene;

3) ih nije izdao univerzalni poštanski operator;

4) im je istekla važnost.

V. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona

Član 106

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, kao i akata Svjetskog poštanskog saveza i drugih međunarodnih akata iz oblasti poštanskih usluga čiji je potpisnik Crna Gora, vrši Agencija.

Inspekcijski nadzor

Član 107

Inspekcijski nadzor u oblasti poštanskih usluga vrši Agencija preko inspektora za poštanske usluge (u daljem tekstu: inspektor), koji je ovlašćeni zaposleni Agencije.

Poslovi inspekcijskog nadzora vrše se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Poslovi inspekcijskog nadzora iz st. 1 i 2 ovog člana smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uslovi rada.

Radna mjesta sa ovlašćenjima inspekcijskog nadzora i posebnim uslovima koje moraju ispunjavati lica na tim radnim mjestima utvrđuju se opštim aktom Agencije.

Inspektor, prilikom inspekcijskog nadzora, svojstvo organa nadzora dokazuje službenom legitimacijom.

Oblik i sadržaj službene legitimacije za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora utvrđuje se propisom Agencije.

Odgovornost inspektora

Član 107a

Inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora preduzima ili određuje mjere ili radnje propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor u skladu sa propisanim ovlašćenjima.

Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora odgovoran ako:

- propusti da preduzme ili odredi mjere ili radnje koje je prema ovom zakonu ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona bio dužan preduzeti ili odrediti,
- prekorači propisana ovlašćenja,
- ne donese rješenje u skladu sa odredbama ovog zakona ili ne izda prekršajni nalog u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju prekršaji ili ne obavijesti nadležne državne organe o utvrđenim nedostacima.

Inspektor je za svoj rad odgovoran odgovornom licu u pravnom licu u skladu sa opštim propisima o radu i Etičkim kodeksom Agencije.

Nadležnosti i ovlašćenja inspektora

Član 107b

Inspektor vrši nadzor da li se djelatnost poštanskih usluga obavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Inspektor je ovlašćen da zahtijeva od subjekta nadzora, da dostavi sve informacije potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Pored ovlašćenja utvrđenih posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektor je posebno ovlašćen da:

1) uđe i pregleda poslovne prostorije, zgrade ili građevine u kojima poštansku djelatnost obavlja subjekat nadzora i da se koristi tehničkim sredstvima i opremom subjekta nadzora radi obavljanja inspekcijskog nadzora;
2) privremeno zabrani pružanje poštanskih usluga, ako se iste obavljaju bez propisane licence, odnosno izvoda iz registra i ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje te djelatnosti i odredi mjere za sprječavanje daljeg protivzakonitog obavljanja djelatnosti;
3) kontroliše ispunjenost uslova za korišćenje poštanske mreže na osnovu izdatih odobrenja;
4) kontroliše usklađenost radnih parametara elemenata poštanske mreže sa propisanim normama i standardima;
5) utvrđuje ispunjenost propisanih normi kvaliteta prilikom pružanja univerzalne poštanske usluge, kao i deklarisanih parametara kvaliteta kod drugih vrsta poštanskih usluga;
6) kontroliše pravilnost primjene odobrenih, odnosno javno objavljenih cijena poštanskih usluga;
7) kontroliše primijenjene mjere zaštite poštanskih mreža, poštanske infrastrukture i povezane opreme;
8) preduzme druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom;
9) kontroliše obavljanje djelatnosti poštanskih usluga i preduzima druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona.

Inspektor svoja ovlašćenja i nadležnosti sprovodi i na osnovu podataka prikupljenih u postupku kontrole, kao i podataka i informacija koje posjeduje Agencija.

Inspektor je dužan da čuva tajnost svih informacija o radu poštanskog operatora koje sazna u svom radu, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom koji uređuje pitanja povjerljivosti i zaštite podataka, a za koje subjekat nadzora dokaže da su poslovna tajna.

Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga člana smatraju se poslovne prostorije i drugi prostor u kojem subjekat nadzora obavlja svoju djelatnost u skladu sa stavom 3 tačka 1 ovog člana.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora ili na osnovu izvještaja drugog inspektora ovlašćenog za sprovođenje inspekcijskog nadzora prema posebnom zakonu ili na osnovu izvještaja drugog nadležnog organa utvrdi povredu odredaba ovog zakona ili propisa donijetih na osnovu ovog zakona, dužan je da donese rješenje ili da preduzme druge propisane mjere iz stava 3 ovog člana najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora ili primanja izvještaja sa utvrđenim činjenicama od značaja za donošenje rješenja.

Inspektor može predložiti odgovornom licu u pravnom licu podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom ili izdati prekršajni nalog, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji, kojim može izreći novčane kazne i zaštitne mjere propisane ovim zakonom.

Obaveze subjekta nadzora

Član 107c

Subjekti nadzora, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i druga pravna lica sa javnim ovlašćenjima dužni su da inspektoru omoguće sprovođenje inspekcijskog nadzora i obezbijede uslove za njegov nesmetani rad, omoguće mu uvid i upotrebu svih potrebnih podataka i dokumentacije, upotrebu pripadajuće infrastrukture, opreme i drugih tehničkih sredstava, te na pisani zahtjev inspektora pripreme i dostave dodatne podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Subjekat nadzora dužan je da, na zahtjev inspektora, privremeno prekine rad i poslovanje u nadziranim poslovnim prostorijama, zgradi ili građevini u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može, i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora, zatražiti od subjekta nadzora izvršenje pojedine radnje u svrhu potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, te odrediti rok za izvršenje te radnje.

Subjekat nadzora nije omogućio inspektoru sprovođenje inspekcijskog nadzora ako ne:

1) omogući ulazak i pregled poslovnih prostorija, zgrade ili građevine, gdje se obavlja inspekcijski nadzor;
2) omogući pregled poštanske mreže, tehničkih sredstava ili opreme na kojoj se obavlja inspekcijski nadzor;
3) omogući uvid u traženu dokumentaciju, isprave i podatke radi utvrđivanja činjeničnog stanja u toku obavljanja inspekcijskog nadzora ili u roku određenom u zapisniku o inspekcijskom pregledu;
4) dostavi, na pisani zahtjev inspektora, u određenom roku i formi na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora;
5) dostavi obavještenje u određenom roku o preduzetim mjerama koje je naredio inspektor radi uklanjanja utvrđenih nepravilnosti, nedostataka ili propusta;
6) izvrši radnje iz st. 2 i 3 ovog člana.

Saradnja

Član 108

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 55/16)

Član 109

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Član 109a

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Član 109b

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

Ovlašćeni radnik Agencije

Član 110

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 55/16)

Obaveznost obavještavanja

Član 111

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 55/16)

VI. KAZNENE ODREDBE

Prekršaj poštanskih operatora, pravnih i fizičkih lica

Član 112

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) neovlašćeno koristi naziv "POŠTA" iz člana 5 stav 3 ovog zakona;

2) ne obavlja univerzalnu poštansku uslugu u skladu sa čl. 7 i 8 ovog zakona;

2a) ako cjenovnik iz člana 13 stav 1 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici prije početka primjene i ne istakne ga na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i ne da na uvid na zahtjev korisnika (član 13 stav 2);

3) utvrdi cijenu univerzalne poštanske usluge suprotno kriterijumu koje utvrđuje Agencija (član 15 stav 1);

3a) utvrdi cijenu komercijalne poštanske usluge suprotno članu 18 ovog zakona;

4) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 31/26)

5) ne utvrdi opšte uslove iz člana 22 ovog zakona;

5a) nema saglasnost Agencije u skladu sa članom 23 ovog zakona;

6) obavlja prenos pošiljki sa zabranjenim sadržajem (član 40 stav 1);

7) ne preda poštanske pošiljke nadležnom organu (član 40 stav 2);

8) u obavljanju poštanskih usluga ne obezbijedi tajnost poštanskih pošiljki (član 41 stav 1);

8) ako se ne izjasni o osnovanosti prigovora iz člana 44 ovog zakona u rokovima iz člana 47 stav 1 ovog zakona;

9) ne postupi po odluci Agencije o postupanju ili naknadi štete (član 50 stav 1 alineja 2);

9a) ne postupi po odluci odnosno nalogu Agencije (član 51);

9b) korisniku poštanskih usluga ili drugom ovlašćenom licu ne isplati za pošiljke u unutrašnjem saobraćaju naknadu štete u skladu sa članom 55 ovog zakona;

10) na zahtjev Agencije ne dostavi podatke potrebne za obavljanje poslova Agencije (član 69 stav 3);

11) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, "Sl. list CG", br. 55/16)

12) obavlja poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge bez licence (član 72 stav 3);

13) obavlja komercijalne poštanske usluge bez prijave koja se podnosi Agenciji (član 75 stav 1);

14) obavlja poštanske usluge koje nijesu sadržane posebnom licencom i licencom (član 74);

14a) obavlja poštanske usluge koje nijesu sadržane prijavom (član 75 stav 1);

14b) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih izvodom iz registra, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka tih promjena (član 75 stav 7);

15) prenese posebnu licencu ili licencu na drugo pravno lice (član 73);

16) nastavi obavljanje poštanskih usluga nakon oduzimanja licence ili posebne licence (član 78 st. 1 i 2);

17) ne izmiri naknadu za obavljanje poštanskih usluga u skladu sa članom 81 ovog zakona;

17a) ne obezbijedi propisanu gustinu jedinica poštanske mreže za pružanje poštanskih usluga, kao i drugih pristupnih tačaka poštanske mreže koje odgovaraju potrebama korisnika, u skladu sa članom 86 ovog zakona;

18) kao univerzalni poštanski operator ne omogući pristup mreži na način i uz uslove određene ovim zakonom (član 92 st. 1 i 2);

18a) ako ne vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanske djelatnosti, odnosno ne omogući utvrđivanje prihoda i troškova za obavljanje poštanske djelatnosti odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih djelatnosti koje obavlja (član 96);

19) univerzalni poštanski operator ne obezbijedi računovodstveno praćenje univerzalnih poštanskih od drugih poštanskih usluga, utvrđivanje rezervisanih usluga odvojeno od ostalih univerzalnih poštanskih usluga kao i alokaciju troškova svih poštanskih usluga u skladu sa članom 97 ovog zakona;

20) univerzalni poštanski operator ne dostavi Agenciji finansijski izvještaj (član 98 stav 2);

21) obavlja poslove izdavanja poštanskih maraka protivno ovom zakonu ili propisima donesenim na osnovu zakona (član 104 stav 5);

22) prodaje poštanske marke bez odobrenja univerzalnog poštanskog operatora (član 104 stav 2);

23) ne omogući sprovođenje inspekcijskog nadzora i ne obezbijedi uslove za njegov nesmetani rad, i ako mu ne omogući uvid i upotrebu svih potrebnih podataka i dokumentacije, upotrebu pripadajuće infrastrukture, opreme i drugih tehničkih sredstava, te na pisani zahtjev inspektora ne pripremi i ne dostavi dodatne podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora (član 107c stav 1);

24) na zahtjev inspektora, privremeno ne prekine rad i poslovanje u nadziranim poslovnim prostorijama, zgradi ili građevini u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje (član 107c stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovoga člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Prekršaji drugih lica

Član 113

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne postavi kućni sandučić u skladu sa članom 30 ovog zakona;

2) postupi suprotno članu 107c ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovoga člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Prekršaji radnika poštanskog operatora

Član 114

Novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj radnik poštanskog operatora, ako:

1) ne naplaćuje poštansku uslugu prema cjenovniku poštanskih usluga (član 13 stav 1);

2) ako cjenovnik iz člana 13 stav 1 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici, prije početka njegove primjene, ne istakne ga na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i cjenovnik poštanskih usluga ne da na uvid na zahtjev korisnika (član 13 stav 2);

3) ne postupi u skladu sa članom 37 ovog zakona;

4) daje podatke o poštanskim pošiljkama neovlašćenim licima (član 41 stav 2).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 115

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list RCG", br. 46/05).

Član 115a

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list CG", broj 57/11).

Utvrđivanje opštih uslova

Član 116

Opšte uslove za pružanje poštanskih usluga poštanski operatori utvrdiće u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do utvrđivanja opštih uslova iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se posebni uslovi poštanskih operatora utvrđeni do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 116a

Opšte uslove za pružanje poštanskih usluga poštanski operatori utvrdiće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa donijetih na osnovu ovog zakona.

Do utvrđivanja opštih uslova iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se opšti uslovi poštanskih operatora utvrđeni do stupanja na snagu ovog zakona.

Obavljanje univerzalne poštanske usluge

Član 117

Univerzalnu poštansku uslugu obavljaće univerzalni poštanski operator koji je univerzalnu poštansku uslugu obavljao do stupanja na snagu ovog zakona na osnovu posebne licence.

Važenje licenci i rješenja

Član 118

Posebna licenca, licenca i rješenja za obavljanje poštanskih usluga koja su izdata do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdata.

Usaglašavanje poslovanja

Član 119

Poštanski operatori dužni su da svoje poslovanje usklade sa ovim zakonom i propisima donijetim za sprovođenje ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 119a

Poštanski operatori dužni su da svoje poslovanje usklade sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa donijetih na osnovu ovog zakona.

Agencija je dužna da usaglasi poslovanje sa ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa donijetih na osnovu ovog zakona.

Obavljanje poslova Agencije

Član 120

Poslove nezavisnog regulatornog organa iz člana 8 ovog zakona vršiće Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost osnovana do stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija iz stava 1 ovog člana dužna je da usaglasi poslovanje sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Preuzimanje inspektora

Član 120a

Državne službenike Ministarstva ekonomskog razvoja koji su vršili poslove inspekcijskog nadzora u oblasti poštanskih usluga preuzeće Agencija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena odredbe

Član 121

Odredba člana 9 ovog zakona primjenjivaće se do 31. decembra 2012. godine.

Obavljanje univerzalne poštanske usluge

Član 121a

Do izbora novog operatora univerzalne poštanske usluge, univerzalnu poštansku uslugu obavljaće univerzalni poštanski operator koji je univerzalnu poštansku uslugu obavljao do stupanja na snagu ovog zakona na osnovu posebne licence.

Agencija će izmijeniti posebnu licencu izdatu univerzalnom poštanskom operatoru iz stava 1 ovog člana, radi usklađivanja visine naknade za pružanje usluge univerzalnog servisa, u skladu sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 21 ovog zakona.

Agencija je dužna da, svakih pet godina, vrši periodičnu analizu posebne licence u odnosu na njenu usklađenost sa uslovima na tržištu poštanskih usluga i položajem univerzalnog poštanskog operatora na poštanskom tržištu.

Danom izbora odnosno određivanja univerzalnog poštanskog operatora, u skladu sa ovim zakonom, prestaje da važi posebna licenca Pošte Crne Gore izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obavljanje univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga

Član 121b

Imaoci licenci i rješenja o upisu u registar poštanskih operatora kod Agencije, koji su izdati do stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom, do isteka roka na koje su izdati odnosno do izdavanja novih licenci u skladu sa ovim zakonom.

Licence i rješenja o upisu u registar, koji su izdati poštanskim operatorima, do stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe, izdavanjem novih licenci, odnosno rješenja o upisu u registar, u skladu sa ovim zakonom.

Primjena odredbe

Član 121c

Odredba člana 102 stav 3, i člana 102 stav 4 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na sredstva Agencije, primjenjivaće se do 1. januara 2019. godine, odnosno zaključno sa obračunom neto troškova za 2017. godinu.

Prestanak važenja zakona

Član 122

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o poštanskim uslugama ("Službeni list RCG", br. 46/05).

Stupanje na snagu

Član 123

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".